

Warszawa, dnia 09 marca 2017 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW**

DD3.056.1.2017

Działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. poz. 1195) w związku z wystąpieniem z dnia 23 stycznia 2017 r. oraz z dnia 24 stycznia 2017 r. skierowanym do Pani Premier Beaty Szydło przekazanej przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów przy piśmie z dnia 14 lutego 2017 r., zawierających prośbę „o rozszerzenie rozporządzenia z dnia 22 maja 2015 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatku dochodowego od osób prawnych od niektórych dochodów (przychodów) podatników podatku dochodowego od osób fizycznych oraz podatników podatku dochodowego od osób prawnych (Dz. U. poz. 766) lub podjęcia przez Ministra Finansów inicjatywy ustawodawczej w celu zmiany przepisów prawa lub podjęcia stosownego rozstrzygnięcia lub innego działania w sprawie niniejszej petycji”, uprzejmie informuję.

Petycje dotyczą podjęcia przez Ministra Rozwoju i Finansów lub przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów inicjatywy legislacyjnej, czy to poprzez wydanie rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych czy też poprzez zaproponowanie zmiany przepisów ustawowych bądź innego działania skutkującego zwolnieniem z podatku dochodowego od osób fizycznych podatników, którzy w zamian za zwolnienie z długu dokonali przekazania nieruchomości lokalowych mieszkalnych po 1 stycznia 2013 r., nabytych na cele mieszkaniowe nieruchomości zabezpieczonych hipotecznie na rzecz podmiotów uprawnionych do udzielania kredytów na podstawie odrębnych ustaw przed dniem 15 stycznia 2015 r.

Jak wynika z treści petycji zakres żądania jest związany z sytuacją, w jakiej znalazł się Pan w związku z przekazaniem w 2013 r. bankowi nieruchomości w zamian za zwolnienie z długu z tytułu kredytu hipotecznego indeksowanego w walucie obcej. Zwolnienie z długu spowodowało powstanie po Pana stronie przychodu w rozumieniu art. 20 ust. 1 w związku z art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2032, z późn. zm.) w kwocie wierzytelności, której to zwolnienie z długu dotyczy i w konsekwencji konieczność opodatkowania dochodu z tego tytułu w rozliczeniu 2013 r.

Zauważyć należy, iż rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 maja 2015 r. zostało wydane na wniosek Związku Banków Polskich (dalej: ZBP), i było spowodowane decyzją Szwajcarskiego Banku Centralnego o uwolnieniu kursu franka szwajcarskiego ogłoszoną w dniu 15 stycznia 2015 r., skutkującą gwałtownym wzrostem kursu tej waluty. ZBP wskazał we wniosku, że wśród działań polskiego sektora bankowego służących ograniczeniu negatywnych skutków wynikających ze zmiany kursu waluty szwajcarskiej na możliwość terminowej spłaty kredytów

Finansów

mieszkaniowych denominowanych w tej walucie przez polskich obywateli, w określonych przypadkach banki mogą podejmować decyzję o częściowym umorzeniu spłaty kredytu, w tym części kapitałowej.

W związku z powyższym ZBP zauważył, iż racjonalność ekonomiczną dla kredytobiorców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej, może nieść jedynie synergia działań ze strony kredytodawców oraz państwa. Oznacza to, że decyzje kredytodawców o częściowym umorzeniu spłaty kredytu, nie powinny wiązać się dla kredytobiorców z koniecznością opodatkowania dochodu uzyskanego z tytułu tego umorzenia. Skoro bowiem kredytobiorcy stracili możliwość regulowania zobowiązań wobec podmiotu udzielającego kredytu, tym bardziej będą mieli trudności w zapłaceniu podatku dochodowego od osób fizycznych należnego z tytułu otrzymania przysporzenia majątkowego w postaci umorzenia tych zobowiązań.

Minister właściwy do spraw finansów publicznych przychylił się do tej argumentacji i wydał rozporządzenie z dnia 22 maja 2015 r., w którym zaniechał poboru podatku dochodowego od osób fizycznych m.in. od umorzonych kwot wierzytelności z tytułu kredytów zaciągniętych na własne cele mieszkaniowe i zabezpieczonych hipotecznie, udzielonych przed dniem 15 stycznia 2015 r. przez podmioty uprawnione do udzielania kredytów na podstawie odrębnych ustaw. Minister uznał bowiem, że przemawia za tym ważny interes podatników, którzy zaciągnęli kredyt zabezpieczony hipotecznie na własne cele mieszkaniowe od uprawnionych do ich udzielania podmiotów, i na skutek decyzji Banku Centralnego Szwajcarii oznaczającej znaczny wzrost kursu szwajcarskiej waluty w stosunku do złotego, znaleźli się w trudnej sytuacji mogącej przełożyć się na możliwość regulowania zobowiązań z tytułu tych kredytów, w następstwie czego kredytodawca umorzy im zobowiązanie (lub jego część). Jednocześnie minister właściwy do spraw finansów publicznych uznał, że ważnym interesem państwa jest zachowanie równości pod względem podatkowym i nieróżnicowanie kredytobiorców, których sytuacja finansowa, bez względu na powód uległa pogorszeniu niezależnie od waluty, w jakiej zaciągnęli kredyt na własne cele mieszkaniowe, lub w jakiej nominowany bądź do której indeksowany jest zaciągnięty przez nich kredyt na ten cel, i którym kredytodawca umorzył zobowiązanie z tytułu tego kredytu.

Zaniechaniem poboru podatku objęto dochody (przychody) uzyskane od dnia 1 stycznia 2015 r. do dnia 31 grudnia 2016 r.

W tym miejscu należy wskazać, iż uprawnienie ministra właściwego do spraw finansów publicznych do zaniechania poboru podatku określa art. 22 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2017 r. poz. 201). Stosownie do postanowień art. 22 § 1 tej ustawy minister właściwy do spraw finansów publicznych może, w drodze rozporządzenia, w przypadkach uzasadnionych interesem publicznym lub ważnym interesem podatników:

- 1) zaniechać w całości lub w części poboru podatków, określając rodzaj podatku, okres, w którym następuje zaniechanie, i grupy podatników, których dotyczy zaniechanie;
- 2) zwolnić niektóre grupy płatników z obowiązku pobierania podatków lub zaliczek na podatki oraz określić termin wpłacenia podatku i wynikające z tego zwolnienia obowiązki informacyjne podatników, chyba że podatnik jest obowiązany do dokonania rocznego lub innego okresowego rozliczenia tego podatku.

Pamiętać należy, iż podatek dochodowy od osób fizycznych jest podatkiem rocznym. Jego rozliczenie następuje, co do zasady, do końca kwietnia roku następującego po roku podatkowym. Stąd też zaniechanie poboru podatku może dotyczyć jedynie podatku, który nie został ostatecznie

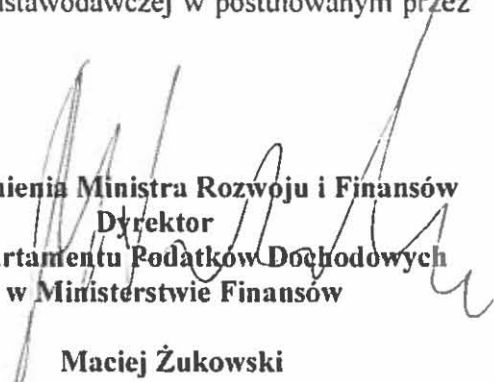
rozliczony, tj. nie stał się zaległością podatkową¹⁾. Dlatego też przedmiotowe rozporządzenie z dnia 22 maja 2015 r., pomijając powody jego wydania, nie mogło objąć dochodów za rok 2014 i wcześniejszych, gdyż termin ich rozliczenia już upłynął (dla dochodów uzyskanych w 2014 r. z dniem 30 kwietnia 2015 r.).

Jednocześnie należy wskazać, iż przepisy ustawy – Ordynacja podatkowa nie przewidują upoważnienia dla ministra właściwego do spraw finansów publicznych do umarzania zaległości podatkowych, analogicznego do delegacji ustawowej dotyczącej zaniechania poboru podatku, o której mowa w art. 22 tej ustawy.

Z tych też względów nie jest możliwe zrealizowanie postulatu dotyczącego wydania rozporządzenia w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych w zakresie przez Pana proponowanym.

Jednocześnie należy wskazać, iż organy podatkowe mają uprawnienie do zastosowania ulg w spłacie zaległości podatkowych, stosownie do art. 67a Ordynacji podatkowej²⁾, jednakże jest to suwerenna decyzja organu podatkowego.

Z tych względów obecnie nie przewiduje się inicjatywy ustawodawczej w postulowanym przez Pana zakresie.

Z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów
Dyrektor
Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów

Maciej Żukowski

¹⁾ Zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności (art. 51 § 1 ustawy – Ordynacja podatkowa).

²⁾ Zgodnie z art. 67a ustawy – Ordynacja podatkowa organ podatkowy, na wniosek podatnika, z zastrzeżeniem art. 67b, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności podatku lub rozłożyć zapłatę podatku na raty;
 - 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek;
 - 3) umorzyć w całości lub w części zaległości podatkowe, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.
- Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa.

